

Kraków rozwija system wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami

2026-04-01

Setki milionów złotych przeznaczonych na transport, centra wsparcia, zajęcia dla dzieci, integrację społeczną i aktywizację zawodową - Kraków konsekwentnie rozwija system pomocy dla osób z niepełnosprawnościami oraz ich rodzin. Z miejskich programów skorzystały tysiące mieszkańców, a oferta wsparcia obejmuje zarówno rozwój infrastruktury, jak i opiekę, rehabilitację, edukację, wypoczynek oraz aktywność społeczną.

Miasto systematycznie rozszerza katalog działań wspierających osoby z niepełnosprawnościami i ich bliskich. Obejmuje on nie tylko programy dostosowane do zróżnicowanych potrzeb, lecz także szeroko rozumianą dostępność usług publicznych, w tym usług świadczonych przez Urząd Miasta Krakowa. Budynek magistratu są sukcesywnie dostosowywane poprzez likwidację barier architektonicznych, montaż wind i podjazdów oraz wprowadzanie odpowiedniego oznakowania dla osób niewidomych i słabowidzących. W wielu lokalizacjach funkcjonują pętle indukcyjne dla osób niedosłyszących oraz rozwiązania ułatwiające poruszanie się osobom z ograniczoną mobilnością.

Mieszkańcy mogą korzystać z pomocy tłumacza polskiego języka migowego - zarówno podczas wizyt w urzędzie, jak i w formie zdalnej. Równolegle rozwijana jest dostępność cyfrowa usług publicznych - coraz więcej spraw można załatwić elektronicznie, bez konieczności osobistej wizyty. Strony internetowe miasta są dostosowywane do standardów dostępności, co umożliwia korzystanie z nich osobom o różnych potrzebach, w tym osobom niewidomym i słabowidzącym korzystającym z czytników ekranu.

Wprowadzane są także rozwiązania organizacyjne ułatwiające obsługę mieszkańców ze szczególnymi potrzebami, takie jak możliwość wcześniejszego umawiania wizyt, wsparcie przeszkolonych pracowników czy przygotowywanie materiałów informacyjnych w przystępnej formie. Działania te mają na celu zapewnienie równego dostępu do usług publicznych oraz tworzenie przyjaznej i otwartej administracji.

System wsparcia obejmuje zarówno dzieci, jak i dorosłe osoby z niepełnosprawnościami, zapewniając im dostęp do edukacji, rehabilitacji, integracji społecznej oraz transportu. Istotnym źródłem informacji pozostaje wydawany od 2007 roku Krakowski Informator dla Osób z Niepełnosprawnościami. W 2025 roku ukazało się 4500 egzemplarzy tej publikacji.

Jednym z kluczowych elementów systemu jest transport specjalistyczny. Dzięki usłudze „od drzwi do drzwi” osoby z niepełnosprawnościami mogą bezpiecznie dotrzeć na terapię, rehabilitację czy zajęcia społeczne. W 2025 roku skorzystało z niej ponad 71 tys. osób, a koszt realizacji wyniósł ponad 4,2 mln zł. Miasto finansuje również dowóz do środowiskowych domów samopomocy - miesięcznie korzysta z niego około 140 osób, co w skali roku przekłada się na ponad 26 tys. przejazdów.

Istotnym elementem systemu jest także opieka wytchnieniowa i odciążeniowa dla rodzin opiekujących się osobami niesamodzielnymi. W 2025 roku całodobową opieką objęto 330 osób, a dodatkowo

dostępna jest dzienna opieka w miejscu zamieszkania. Równolegle realizowany był projekt „Wspornik – Punkt Wsparcia Opiekunów”, skierowany do osób sprawujących długoterminową opiekę. Oferuje on nie tylko wsparcie odciążeniowe, lecz także dostęp do porad lekarskich, psychologicznych i pielęgniarstkich, z których skorzystało kilkaset osób. Na realizację projektu przeznaczono 1,4 mln zł. W Krakowie działa również Świetlica Interwencyjno-Wytchnieniowa dla dzieci i młodzieży ze sprzężonymi niepełnosprawnościami, z której miesięcznie korzysta około 60 osób.

Szczególne miejsce w polityce społecznej miasta zajmuje wsparcie rodzin wychowujących dzieci z niepełnosprawnościami. Program „Kraków dla Rodziny N” oferuje dostęp do ulg, usług i wydarzeń społecznych dla rodzin wychowujących dzieci z niepełnosprawnościami oraz osób dorosłych, u których niepełnosprawność powstała przed 21. rokiem życia. W 2025 roku wydano około 6200 nowych kart, a łączna liczba aktywnych przekroczyła 37 tysięcy.

Miasto rozwija także wyspecjalizowane ośrodki wsparcia, m.in. klub dla rodzin dzieci z niepełnosprawnością wzroku oraz klub dla dzieci i młodzieży z wadami słuchu i mowy. Placówki te oferują kompleksową pomoc – od rehabilitacji i rewalidacji, przez edukację, po integrację społeczną, kulturę, sport i turystykę. Na funkcjonowanie każdego z klubów w 2025 roku przeznaczono po 300 tys. zł. Działa również Centrum Wsparcia dla Rodziców wychowujących dzieci ze sprzężonymi niepełnosprawnościami, które organizuje spotkania, zajęcia świetlicowe i warsztaty edukacyjne.

Miasto organizuje półkolonie letnie i zimowe – w ubiegłym roku skorzystało z nich blisko 500 dzieci. Na ten cel przeznaczono ponad 900 tys. zł, zawierając 18 umów z organizatorami. Dodatkowo zorganizowano letni wypoczynek dla ponad 2,5 tys. młodych mieszkańców, przeznaczając na ten cel milion złotych w ramach 28 umów.

Corocznie odbywa się Tydzień Osób z Niepełnosprawnościami „Kocham Kraków z Wzajemnością”, który gromadzi ponad 20 tys. uczestników i jest współtworzony przez liczne organizacje pozarządowe. Popularnością cieszą się także wydarzenia integracyjne, w tym miejskie spotkania świąteczne oraz działalność Społecznej Kaffki – kawiarni prowadzonej przez osoby z niepełnosprawnością intelektualną. Ważną inicjatywą jest konkurs „Kraków bez Barrier”, który od szesnastu lat wyróżnia podmioty szczególnie zaangażowane w rozwój dostępności.

Miasto aktywnie wspiera również wydarzenia kulturalne, w tym Festiwal Zaczarowanej Piosenki Fundacji Anny Dymnej „Mimo wszystko”. W 2024 roku podpisano list intencyjny dotyczący współpracy przy kolejnych edycjach wydarzenia, które powróciło na Rynek Główny po czteroletniej przerwie.

W 2025 roku powstała Krakowska Sieć Dostępności Kultury, zrzeszająca 32 instytucje miejskie, wojewódzkie i ministerialne. Sieć stanowi platformę współpracy na rzecz rozwoju dostępnej kultury poprzez wymianę doświadczeń, szkolenia i realizację wspólnych projektów. Działania te wspiera program „Małopolska. Kultura Wrażliwa”. Krakowskie Biuro Festiwalowe realizuje dodatkowo projekty europejskie oraz rozwija narzędzia zwiększające dostępność wydarzeń kulturalnych.

Działania społeczne uzupełniają inwestycje infrastrukturalne. Wprowadzone w 2023 roku Standardy Dostępności Gminy Miejskiej Kraków ujednolicają zasady projektowania przestrzeni publicznej – ulic, przystanków, terenów rekreacyjnych i budynków. W proces ten zaangażowany jest Zespół Doradczo-Konsultacyjny ds. Dostępności Architektonicznej.

**Magiczny
Kraków**

W Krakowie powstanie również pierwszy gabinet ginekologiczny dostosowany do potrzeb kobiet z niepełnosprawnościami. Szpital Specjalistyczny im. Stefana Żeromskiego realizuje modernizację poradni ginekologicznej o wartości 2,1 mln zł. Otwarcie gabinetu planowane jest na pierwszy kwartał 2027 roku.

Miasto współpracuje z organizacjami pozarządowymi – w 2025 roku podpisano 78 umów oraz 34 w ramach regrantingu, przeznaczając ponad 2,1 mln zł. W inicjatywach uczestniczyło ponad 13,6 tys. osób. Realizowane są m.in. projekty integracyjne oraz działania wspierające rodziny.

Kraków wspiera również aktywizację zawodową osób z niepełnosprawnościami, m.in. poprzez działalność kawiarni społecznej „Społeczna Kaffka”. Istotnym elementem polityki miasta jest też rozwój sportu osób z niepełnosprawnościami. Kluby i organizacje sportowe działające na rzecz osób z niepełnosprawnościami były dotowane w zeszłym roku kwotą 800 tys. zł. Z programów skorzystało blisko 1,3 tys. osób.

Ważną rolę odgrywają także projekty międzynarodowe. We współpracy z UNICEF działa Ośrodek Edukacyjno-Rehabilitacyjny dla dzieci z niepełnosprawnościami, który obejmuje wsparciem około 40 dzieci miesięcznie, w tym dzieci z Ukrainy. Miasto kontynuuje również pomoc dla uchodźców z niepełnosprawnościami.

Realizowane działania tworzą kompleksowy system wsparcia obejmujący opiekę, rehabilitację, edukację, integrację społeczną oraz pomoc dla rodzin i opiekunów. Skala przedsięwzięć – zarówno pod względem liczby beneficjentów, jak i wysokości nakładów finansowych – potwierdza, że Kraków konsekwentnie rozwija politykę społeczną opartą na dostępności i włączaniu społecznym.